

## Силабус дисципліни

Психологія професійної діяльності

рівень вищої освіти – бакалавр

спеціальність – D1 Облік і оподаткування

освітньо-професійна програма – Облік і оподаткування

Рік навчання: I, Семестр: I

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська, вірменська

### Керівник курсу

ПІП

к. пед. н., доцент **Мінасян Анна Левонівна**

Контактна інформація

[a.minasyan@wunu.edu.ua](mailto:a.minasyan@wunu.edu.ua)

### Опис дисципліни

«Психологія професійної діяльності» - галузь наукової психології, яка вивчає психологічні закономірності різних видів трудової діяльності – залежно від соціально-психологічних, психологічних та індивідуально-психологічних чинників, умов і факторів з метою удосконалення трудової діяльності, підвищення продуктивності й безпеки праці як процесу, в якому людина створює матеріальні, духовні, культурні цінності. Дисципліна спрямована на оволодіння майбутніми фахівцями психологічними знаннями щодо удосконалення основних напрямів ефективності виробництва, фізіологічних критеріїв тривалості робочого часу, досліджень раціональної організації і проектування трудової діяльності.

### Пререквізити та постреквізити дисципліни.

Для опанування дисципліни студентам необхідно володіти знаннями про людину, її індивідуально-психологічні особливості, відмінності та їх вплив на професійну діяльність, вміння взаємодіяти з іншими.

Вивчення психології професійної діяльності може стати основою для наступного опанування дисциплін, які пов'язані з аналізом економічних, соціокультурних особливостей суспільного розвитку, управлінням соціальними процесами як на мікро-, так і на макрорівнях. Знання психологічних закономірностей поведінки людей, перебігу внутрішньо-групових взаємодій, конфліктогенних параметрів комунікації сприятимуть опануванню дисциплін сфокусованих на аналізі проблем «людина-людина».

### Структура курсу

| Години<br>(лек. /<br>практ.) | Тема                                          | Результати навчання                                                                                                                                                     | Завдання           |
|------------------------------|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 4 /1                         | <b>1. Становлення психології професій.</b>    | Знати термінологію, розуміти особливості розвитку особистості в процесі професійного становлення; вміти визначати індивідуальну траєкторію професійного життя.          | Тести, питання     |
| 4 /1                         | <b>2. Професійна соціалізація особистості</b> | Розуміти психологічні проблеми вибору професії майбутнім фахівцем. Вміти аналізувати вікові та гендерні особливості професійного становлення на і розвитку особистості. | Поточне опитування |

|       |                                                                           |                                                                                                                                                                                                          |                                                         |
|-------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 4 / 1 | <b>3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності</b>       | Знати фізіологічні, психологічні та типологічні особливості особистості та їх вплив на вибір професії та успішність професійної діяльності                                                               | Презентація результатів виконаних завдань та досліджень |
| 4/1   | <b>4. Мотивування персоналу</b>                                           | Розуміти особливості мотиваційної сфери особистості. Вміти визначати провідні потреби та впливати на них. Знати закономірності інтринсивної і екстринсивної мотивації.                                   | Виступи на наукових заходах                             |
| 2/1   | <b>5. Сучасні засади командотворення</b>                                  | Знати механізми творення та функціонування трудового колективу та команди працівників, принципи їх взаємодії, рольову структуру, етапи розвитку. Володіти навичками керівництва та управління командами. | Презентація результатів виконаних завдань та досліджень |
| 2/1   | <b>6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин</b>              | Вміти аналізувати показники психологічного клімату в трудовому колективі, вирішувати конфлікти в організаціях. Знати етичні аспекти ділового спілкування.                                                | Тести, питання                                          |
| 4/2   | <b>7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.</b>         | Знати основні аспекти керівництва та лідерства, характеристики стилів управління. Вміти планувати індивідуальну траєкторію розвитку як керівника та лідера організації.                                  | Поточне опитування                                      |
| 2/2   | <b>8. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри</b>                 | Знати психологічні та вікові особливості, критерії, етапи побудови професійної кар'єри суб'єктів освітнього процесу у вищій школі.                                                                       | Презентація результатів виконаних завдань та досліджень |
| 4/2   | <b>9. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості</b> | Вміти планувати та організовувати свій час, знати основні прийоми його оптимізації та ефективного використання.                                                                                          | Поточне опитування                                      |
| 2/2   | <b>10. Сучасні технології пошуку та підбору персоналу.</b>                | Знати традиційні та інноваційні методи добору та оцінки кадрів. Вміти складати професіограму і психограму фахівця.                                                                                       | Презентація результатів виконаних завдань та досліджень |

#### ***Літературні джерела***

1. Андрушко Я. С. Професійна ідентичність особистості як психологічний феномен. URL: <https://sociology.knu.ua/sites/default/files/library/elopopen/aktprob.19.104.pdf>
2. Гірняк Г. С., Гнойова І. Ю. Соціально-психологічні чинники розвитку персоналу сучасної організації. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 5-6 квіт. 2019 р. Тернопіль, 2019. С. 136-139.
3. Гуцуляк Н.П. Сучасні методи підбору персоналу. Сфера зайнятості і доходів в умовах цифрової економіки: механізми регулювання, виклики та доміанти розвитку: Збірник тез доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції. 23-24 жовтня 2019 р., м. Київ. Київ: КНЕУ. 2019. С. 69-75.
4. Надвичина Т. Л Впровадження діалогової моделі в освітній процес ЗВО: виклики та перспективи. Габітус. 2021. Випуск 29. С. 82-87.

5. Надвинична Т. Л. Оцінка та контроль професійної підготовки компетентного фахівця у ЗВО: психодіагностичний вимір. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія. 2021. Випуск 3. 82-88.
6. Надвинична Т. Л. Психологічні механізми забезпечення психічного здоров'я особистості в умовах стресу. Protection of children's rights from a legal, pedagogical and psychological perspective. Monograph, Red. Jacek Mrozek, Oksana Homotiuk, Oksana Koval. Olsztyn 2021, Publisher: Centre for Eastern Europe Research UWM in Olsztyn, ISBN 978-83- 61605-55-3., p. 97 – 105.
7. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононец Н.В. Основи лідерства : електронний посібник для самостійної роботи магістрів освітньої програми «Педагогіка вищої школи» галузі знань 01 освіта / педагогіка спеціальності 011 освітні, педагогічні науки. Полтава : ПУЕТ, 2020. 232 с.
8. Остапенко І.В. Стратегії та технології активізації самоідентифікування молоді: методичний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький: Імекс-ЛТД. 2019. 92 с.
9. Планування й розвиток професійної кар'єри учнівської молоді у системі професійно-технічної освіти: навчальний посібник / С. В. Алексєєва, Л. М. Єршова, Д. О. Закатнов, В. Т. Лозовецька, В. Ф. Орлов; за ред. Д. О. Закатнова. Житомир: «Полісся», 2018. 186 с.
10. Поліщук Л. М., Хитра О. В. . Особливості трудової поведінки працівників в умовах конфлікту. 2017. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream>
11. Практикум з психології професійної діяльності /упоряд. і ред. В. С. Біскуп, Т. Л. Надвинична. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 65 с.
12. Практикум з соціології та психології /упоряд. і ред. В. С. Біскуп, Т. Л. Надвинична. Тернопіль:ТНЕУ, 2019. 46 с.
13. Професійна соціалізація особистості: персоногенетичний контекст : зб. тез доповідей Міжн. науково-практ. конф., 14-15 травня 2020 р., Мукачєво / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. Мукачєво : РВВ МДУ, 2020. 133 с.
14. Психологія професійної діяльності. Підручник / Автори-упорядники: Біскуп В.С., Гірняк А.Н., Гірняк Г.С., Крупник З.І., Надвинична Т.Л., Шандрюк С. К., Яремко О.М. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2022. 226 с.
15. Технології тайм-менеджменту в управлінській діяльності державних службовців: монографія / Л.Л. Приходченко, Н.В. Піроженко, М.П. Кернова, І.М Синчак; під заг. ред.Л.Л. Приходченко. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2021. 180 с.
16. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником. Харків: Книжковий Клуб Сімейного Дозвілля». 2020. 240 с.
17. Ященко Е., Зубик Х. Формування професійно-ціннісних орієнтацій здобувачів вищої освіти класичного університету. Інновації в освіті: перспективи розвитку: матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 20 травня 2021 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2021.С.63-66
18. Ященко Е. Розвиток психологічної стійкості в умовах війни: площини сучасних ресурсних практик. Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації : мат. Міжнародної науково-практичної конференції, (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 4-5 листопада 2022 р.) в 2 т. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. Т.2. С.156-158
19. Fraccaroli F., Sverke M. Work and Organizational Psychology: An International Perspective, Third Edition John Wiley & Sons, Ltd. 2017. 364p.
20. Nadraga V. Macro-level Modelling of Budget Support for Social Risk Management. Центральнo-український науковий вісник. Економічні науки. 2019. Вип. 2. С. 144-151.
21. Pasenko N. Information technologies to provide social effectiveness of management decisions in multilevel governance system. Актуальні проблеми державного управління. 2019. Вип. 4. С. 76-81.
22. Steve M. Jex, Thomas W. Britt Organizational Psychology: A Scientist-Practitioner Approach/ Third Edition John Wiley & Sons, Ltd. 2017. 264p.

### Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

| Модуль 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                      | Модуль 2                                                                                                                                                                  | Модуль 3                                            | Модуль 4                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| 10%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 10%                  | 5%                                                                                                                                                                        | 15%                                                 | 40%                                                       |
| Поточне опитування                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Модульний контроль 1 | Тренінги                                                                                                                                                                  | Самостійна робота                                   | Екзамен                                                   |
| 1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять(6 занять, 5 оцінок).<br><br>2. Модульний контроль проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів. |                      | Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо формування комунікативних вмінь, розвиток толерантності, емпатійності та здібності до самоуправління у спілкуванні . | Оцінювання завдання «Власний психологічний профіль» | 10 тестів по 2 бали<br>2 теоретичні запитання по 40 балів |

Поточне оцінювання:

90-100 балів - здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, аргументовано й послідовно його викладає, демонструє глибоке розуміння понять і вміння застосовувати знання на практиці;

75-89 балів - матеріал засвоєно достатньо повно, проте бракує аргументації; допускаються несуттєві неточності;

65-74 бали - засвоєно лише основний зміст без належного аналізу; відповідь поверхнева, аргументація слабка;

60-64 бали - відповідь фрагментарна, із суттєвими неточностями, аргументація відсутня;

1-59 балів - матеріал практично не засвоєно, суть питань не розкрито.

Підсумкова оцінка за поточне опитування визначається як середнє арифметичне балів, отриманих на заняттях у межах кожного модуля.

Тренінг:

90-100 балів - здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє матеріалом, творчо застосовує його у завданнях, обґрунтовує результати;

75-89 балів - матеріал засвоєно належно, проте у виконанні окремих завдань бракує аргументованості; незначні помилки;

65-74 бали - завдання виконані на базовому рівні, бракує глибини та системності; аргументація слабка;

60-64 бали - завдання виконано поверхнево, відсутнє обґрунтування та творчий підхід;

Тренінг:

1-59 балів - завдання не виконані або виконані формально.

Оцінка за тренінг визначається як середнє арифметичне балів за всі завдання.

Самостійна робота:

90-100 балів - виконані всі завдання, наявні елементи власних досліджень, високий рівень аргументації, креативність;

75-89 балів - завдання виконані здебільшого якісно, проте з окремими недопрацюваннями; аргументація достатня;

60-74 бали - завдання виконані частково, є суттєві помилки, поверхневий аналіз;

1-59 балів - завдання практично не напрацьовані, наявні грубі помилки.

Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів завдання.

Модульна робота:

Модульна робота - вид контролю, при якому засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного й практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Складові модульної роботи:

- тести:

5 завдань, по 4 бали за кожне, максимум - 20 балів.

4 бали - правильна відповідь;

0 балів - неправильна відповідь.

- теоретичні питання:

2 питання, по 40 балів, максимум - 80 балів.

35-40 балів - відповідь повна, аргументована, логічна, із прикладами;

25-34 бали - відповідь правильна, але недостатньо глибока, є поодинокі неточності;

10-24 бали - відповідь фрагментарна, поверхнева, з істотними недоліками;

1-9 балів - відповідь нечітка, непослідовна, із грубими помилками.

Екзамен:

Екзамен - підсумковий вид контролю, при якому засвоєння матеріалу оцінюється до 100 балів.

Екзаменаційний білет включає:

- тести: 10 завдань, по 2 бали, максимум - 20 балів.

2 бали - правильна відповідь;

0 балів - неправильна відповідь.

- теоретичні питання: 2 питання, по 40 балів, максимум - 80 балів.

35-40 балів - відповідь повна, аргументована, із прикладами, матеріал засвоєний повністю;

15-34 балів - відповідь часткова, поверхнева, з помилками;

1-14 балів - відповідь нечітка, з грубими помилками.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Шкала оцінювання студентів:

| ECTS | Бали   | Зміст                                          |
|------|--------|------------------------------------------------|
| A    | 90-100 | відмінно                                       |
| B    | 85-89  | добре                                          |
| C    | 75-84  | добре                                          |
| D    | 65-74  | задовільно                                     |
| E    | 60-64  | достатньо                                      |
| FX   | 35-59  | незадовільно з можливістю повторного складання |
| F    | 1-34   | незадовільно з обов'язковим повторним курсом   |